

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

Біла Т. А., кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
доцент кафедри науки про Землю та хімії

Ляшенко Є. В., кандидат хімічних наук, доцент,
доцент кафедри науки про Землю та хімії

Охріменко О. В., кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри науки про Землю та хімії

*Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Херсон, Україна*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПІДХОДУ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ ХІМІЯ

У вирішенні проблеми підвищення ефективності навчального процесу на факультеті рибного господарства та природокористування першочергова роль відводиться активній самостійній роботі здобувачів вищої освіти. Актуальність проблеми зумовлена необхідністю перегляду ставлення до якості самостійної роботи студента. Учені-теоретики в єдності з психологами розглядають цю проблему у контексті основних якостей особистості і самостійності, ініціативності, творчої активності. Самостійність – це одна з властивостей особистості, яка характеризується двома факторами: по-перше, сукупністю знань, умінь і навичок, якими володіє особистість; по-друге, ставленням особистості до процесу діяльності, її результатів і умов здійснення, а також зв'язками з іншими людьми, які складаються у процесі діяльності [1, с. 297].

Самостійна навчальна робота у психолого-педагогічній літературі розглядається як організаційна форма навчання, засіб залучення студентів до навчальної роботи, для якої характерним є наявність чітко сформульованого завдання; засіб організації та виконання студентами певної навчальної діяльності. На заняттях студенти самостійно вирішують тематичні завдання під керівництвом викладача, самотужки працюють з інформацією, усвідомлюють і включаються у роботу, виявляють навички спілкування, пізнають правила спільної діяльності.

Звичайно, багато студентів під час самостійної роботи мають певні труднощі, що приводить до стримування темпів заняття і утруднення в керівництві їх діяльністю. Тому викладачу необхідно організовувати свою роботу таким чином, щоб у майбутніх фахівців сформувати такі компоненти: накопичення певного об'єму знань; набуття вмінь і

навичок; розвиток самостійного мислення, формування інтересу до навчального процесу; вироблення цілеспрямованості [2, с. 26].

Саме формування відношення до самостійної роботи є однією із значущих проблем для підготовки фахівця-рибовода, здатного на високому рівні вирішувати завдання професійної діяльності. Зміст самостійної роботи визначається робочою навчальною програмою та методичними рекомендаціями викладача. Самостійна робота здобувача вищої освіти забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення дисципліни або окремої теми: підручником, навчальними або методичними посібниками, конспектами лекцій, навчально-лабораторним обладнанням, інтерактивним навчально-методичним комплексом дисципліни, електронно-обчислювальною технікою.

Основою самостійної роботи здобувача вищої освіти факультету рибного господарства та природокористування повинно бути сприйняття навчальних завдань як квазіпрофесійної діяльності [3, с. 17].

Здобувачі вищої освіти-рибоводи вивчають дисципліну «Біогеохімія та гідрохімія» за допомогою лекцій та лабораторно-практичних занять. Як правило, частина матеріалу винесена на самостійну роботу. На кафедрі розроблені індивідуально-тренувальні завдання та різнорівневі консультативні матеріали, що дає можливість студентам розкрити власну готовність до виконання завдань.

Лекційний курс предмету «Біогеохімія та гідрохімія» передбачає теоретичний огляд хімічних процесів у природному водному середовищі прісних водойм і стану гідрохімічних досліджень. Для проведення гідрохімічного аналізу здобувачі вищої освіти здійснюють відбір проб води у різних прісних водоймах Херсонщини. На лабораторних заняттях вони згідно методики гідрохімічного аналізу проводять експериментальні роботи на визначення хімічного складу свого відібраного зразка природних вод, а саме вмісту O_2 , CO_2 , NH_3 , H_2S , йонів NH_4^+ , NO_2^- , NO_3^- , PO_4^{3-} , Fe^{+2} , Fe^{+3} , Ca^{+2} , Mg^{+2} , Na^+ , K^+ , HCO_3^- , Cl^- , SO_4^{2-} , рН, твердості води, загальної кислотності, лужності.

Саме раціональна організація лабораторного практикуму дозволяє здобувачам вищої освіти придбати навички проведення досліджень та розрахунків. Людина найкраще запам'ятає те, що вона виконувала самостійно. Індивідуальний характер роботи допомагає досягненню цієї мети.

Після проведення лабораторних досліджень кожний здобувач вищої освіти повинен за одержаними даними визначити ступінь мінералізації і дати характеристику якості свого відібраного зразка природної води. Згідно завдання самостійної роботи необхідно порівняти хімічні показники води з різних джерел, оцінити їх відповідність існуючим нормативам, записати формулу води та підвести підсумки щодо здійсненої роботи.

Виконані завдання не завершуються тільки виставленням відповідної оцінки. Для підвищення престижу виконаної роботи здобувачі вищої освіти презентують свої напрацювання на студентських наукових конференціях. Викладач передбачає форми взаємодії із здобувачами вищої освіти, вчасно коригує проміжні етапи виконання завдань. Вивчення педагогічного досвіду показує, що однією із основних ознак, що відрізняє рівень майстерності викладачів, є вміння застосовувати різноманітні види самостійної роботи, що доповнюють один одного.

Особливе місце на сучасному етапі займають найефективніші методи самостійної роботи, що відповідають тенденціям індивідуалізації навчання, зокрема:

- проблемно-пошукові методи;
- методи колективної роботи;
- метод проектів;
- методи застосування нових технологій у навчанні.

Це сприяє не тільки виконанню завдань здобувачами вищої освіти, а й формуванню професійної спрямованості і мотивації до майбутньої діяльності. Ця робота вимагає від нього активності й пізнавальної самостійності.

Викладач є організатором самостійної роботи студентів і водночас консультантом з їх самоосвіти; його діяльність включає такі напрями:

- розробка системи нових завдань з предмету на різних рівнях складності;
- індивідуалізація та конкретизація для студента навчальних завдань;
- зміна рівнів складності навчальних завдань для здобувачів вищої освіти для того, щоб рівень самостійності їх виконання постійно зростає;
- надання консультативної допомоги при виконанні студентом самостійної роботи залежно від рівня складності завдання;
- регулювання частоти контролю за продуктивністю виконання самостійної роботи студентами залежно від їх особливостей.

Такий підхід перетворює самостійну роботу здобувача вищої освіти у провідну й ефективну форму організації всього освітнього процесу [4, с. 29].

Література:

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 373 с.
2. Біла Т.А., Охріменко О.В., Ляшенко Є.В. Самостійна робота студентів-агрономів як засіб реалізації навчального процесу у

- вищому навчальному закладі // Матер. Міжнар. наук. практ. конф. «Філософські обрії сьогодення». Херсон. 2020. С. 24–27.
3. Біла Т.А., Ляшенко Є.В., Охріменко О.В. Квазіпрофесійна діяльність як форма організації самостійної роботи студентів-екологів / Т.А. Біла, Є.В. Ляшенко, О.В. Охріменко // Зб. тез VII Міжнар. наук.-практ. конференції «Філософські обрії сьогодення». Херсон. 2019. С. 16–18
 4. Кравченко І., Удовиченко Н. Дидактичні аспекти організації самостійної роботи студентів педагогічного університету в умовах реформування вищої школи. / І. Кравченко, Н. Удовиченко // Педагогічні науки. – 2015. – № 63. – С. 26–30.

Верхуша Я. І., студентка магістратури
факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв

Лісовська Ю. О., студентка магістратури
факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв

Науковий керівник: **Конотоп О. С.**
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри мов і методики їх викладання
*Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
м. Чернігів, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій. Головною метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб. Саме тому у початковій школі важливо зацікавити учнів до вивчення іноземної мови, викликати в них позитивне ставлення до предмета, вмотивувати необхідність володіння іноземною мовою як засобом міжкультурного спілкування. «У світовій та вітчизняній методиці навчання іноземних мов пов'язане з вихованням особистості, головним скарбом якої є загальнолюдська культура та загальнолюдські цінності.